

Gerda van Wageningen
Korenhalmen in de wind

TRILOGIE

Het bewogen leven van een boerenfamilie

KORENHALMEN IN DE WIND-TRILOGIE

Van Gerda van Wageningen verschenen bij
Uitgeverij Zomer & Keuning o.a.

Nieuwe liefde

Hart op drift

Als de lente komt

De dochter van de lichtwachter (Vuurtorenrilogie 1)

Stilte voor de storm (Vuurtorenrilogie 2)

Verduisterd licht (Vuurtorenrilogie 3)

Schouwen-trilogie

Bakkersliefde-trilogie

Gerda van Wageningen

*Korenhalmen
in de wind-trilogie*

Na regen komt zonneschijn

De zon blijft altijd schijnen

Wuivende halmen

Uitgeverij Zomer & Keuning

ISBN 9789020545173

NUR 344

© 2021 Uitgeverij Zomer & Keuning

Postbus 13288, 3507 LG Utrecht

Omslagontwerp Mark Hesseling

Vormgeving binnenwerk Yvonne Reijsoo, Nyvonco

Oorspronkelijke uitgave *Na regen komt zonneschijn* © 1983, Uitgeverij Mingus

Oorspronkelijke uitgave *De zon blijft altijd schijnen* © 1984, Uitgeverij Mingus

Oorspronkelijke uitgave *Wuivende halmen* © 1985, Uitgeverij Mingus

www.gerdavanwageningen.nl

www.zomerenkeuning.nl

Alle rechten voorbehouden

Uitgeverij Zomer & Keuning vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Voor de papieren editie van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

NA REGEN KOMT ZONNESCHIJN

Proloog

In de zinderende hitte staat een file. Als in de zomer de zon warm en gul met haar stralen over het landschap streelt, trekken veel mensen naar de gouden stranden. Auto's met surfplanken en fietsen op het dak, caravans, of gewoon mensen met handdoeken en badpakken trekken in groten getale naar het eiland Schouwen-Duiveland. De boeren zijn er al aan gewend.

Weinig toeristen kunnen zich er een voorstelling van maken, hoe anders het leven slechts enkele generaties terug nog was. Het landschap is sterk veranderd als gevolg van de watersnood en de herverdeling van het land. Ook de mensen zijn erg veranderd.

De stranden zijn vol. De mensen in de file zuchten in de warmte. Ineens zie je een boer, die met zijn stevige werkpaard over de akkers gaat. Je voelt je blij. Het verleden is nog niet helemaal dood. Even vangt de moderne mens er een vleugje van op. Zo is het ooit geweest. De herinnering daaraan is nog niet helemaal verdwenen.

Hoofdstuk 1

DE VERLOVING

Met een welgemikte straal spuugde de oude Viergever in de sloot en duwde daarna met zijn tong de klodder pruimtabak naar de andere wang. Nog voor hij met de rug van zijn hand het tabakssap van zijn kin had geveegd kauwde hij alweer, langzaam en zorgvuldig, zoals hij altijd alles deed.

‘De lente komt eraan, Iman. Morgen kunnen we met eggen beginnen.’

‘Dat denk ik ook. Gelukkig maar. Ik ben het winterwerk beu.’ De jonge, breedgeschouderde man hief zijn gezicht omhoog en liet er de prille zonnestrallen over dansen. Zijn ogen moest hij half dichtknijpen, zo fel was het licht. Je moest er diep adem van halen, zo heerlijk geurde de grond en zo boordevol verwachting kon je je voelen.

De afgelopen nacht was de wind naar het noordoosten geruimd en de zachte bries streelde vol lentebeloften over de akkers. Hij had de paarden vanmorgen al naar buiten gelaten, zodat ze niet de kolder in de kop zouden krijgen als ze morgen voor de eg moesten. Zelf zou hij ook lust krijgen zijn boezeroen open te doen aan de hals. Als vader er niet bij was geweest, had hij het zeker gedaan. Je voelde je alsof je hart zou barsten van geluk, zulk een heerlijk weer was het. Eindelijk zou het weer zomer worden. Niet alleen het weer was veranderd. Alles veranderde. Voor het eerst zou zijn woord erg zwaar wegen bij het werk. Vader was niet in orde geweest, deze winter. Een vlugge blik op het gezicht naast hem maakte dat nog duidelijker dan ooit tevoren. Het zonlicht tekende onbarmhartig de vele groeven in het markante gelaat, daar onuitwisbaar achtergelaten door geleden pijn en verdriet. Er waren deze winter heel wat groeven bij gekomen. De blauwe ogen, nog altijd even fel en diep van kleur als de zijne, leken gericht op een horizon die verder reikte dan de aardse. Het was een blik die je vaker bij oude mensen zag. En het wit was met rode adertjes door-

lopen, zelfs al nam vader op advies van de nieuwe dokter geen enkele borrel meer. Maar ach, ouderdom en ziekte waren voor hemzelf nog ver weg. Hoorde hij daar niet het geratel van een wagen op de grindweg?

Alsof ze het hadden afgesproken keerden de twee mannen aan de rand van het veld meekrap zich om, zodat ze konden zien wie er met zo veel haast voorbij kwam.

De oude Viergever spuugde nog eens, met duidelijke verachting nu, maar het hart van de jongere man leek een onverwachte roffel te slaan toen hij het gerij zag dat over de weg met een ongehoorde snelheid naderde. Onder de kap van de tilbury schemerde iets blauws. Zou dat Cornelia zijn? Of was het slechts haar zuster?

‘Die verdraaide uitzuiger,’ mompelde vader toen hij gewaar werd dat Jumelet zelf zijn paarden mende. Toch stak hij zijn hand op tot een groet, een groet die slechts met een nauwelijks merkbaar hoofdknikje beantwoord werd. Voorbij was het gerij alweer en langzaam stierf het geluid van de paardenhoeven weer weg.

Iman klemde zijn kaken stijf op elkaar. Niets zeggen nu. Hij moest zijn tijd afwachten. Als hij ook maar even liet blijken dat hij belangstelling voor juffrouw Cornelia had zou de hel meteen losbreken. Dat mocht niet gebeuren, want hij wist nog steeds niet wat juffrouw Cornelia er zelf van dacht. Ze had hem wel vaak lachjes toegeworpen, en eenmaal was ze als per ongeluk tegen hem opgebotst en had hij haar moeten vastgrijpen om haar staande te houden. Op dat moment was hij zich ervan bewust geworden dat ze wel heel bijzondere gevoelens bij hem opriep. Nog kon hij in zijn dromen voelen hoe een ogenblik haar boezem tegen zijn borst had gehijgd en hoe ze naar hem had opgekeken met vrolijke ogen en even geopende lippen, voor ze zich terug had getrokken. Alleen al bij de gedachte kreeg hij het er nog warm van. Voor hij er erg in had, had hij toch twee knooppjes van zijn kiel losgemaakt. Zijn pet propte hij ongeduldig in zijn broekzak. Wat had hij een hekel aan dat ding, maar moeder had erop gestaan dat hij hem op deed. Dit lenteweer vond ze verraderlijk. De zon prikte en het was heerlijk de wind door je haren te laten waaien.

‘Ben je nu gek geworden, Iman! Zo dadelijk vat je nog kou.’

‘Toe nou, vader. Begint u nu ook al? Het is zo warm. Voel je dat dan niet?’

‘Je lijkt wel een veulen. Zeg, de meekrap staat er prachtig voor, hè?’

‘Ja, we hebben er dan ook al twee jaar hard aan gewerkt. Dit wordt de derde zomer. De laatste.’

‘Maar het rendement zal ernaar zijn.’

Iman keek zorgvuldig naar het kostbare gewas. Met meekrap kon je rijk worden, maar een beetje geluk moest je er wel bij hebben. Ook al ging tegenwoordig het gerucht dat er een of andere kunstmatige verfstof was uitgevonden die de mee kon vervangen. Zo’n vaart zou dat echter wel niet lopen.

‘Als de mee goed oplevert, ga ik eens naar een huisje in het dorp uitzien. Dat brengt me op iets dat me al vaak heeft beziggehouden sinds ik van de winter ziek werd. Het wordt tijd dat je naar een geschikte vrouw uitziet, Iman. Uiteindelijk ben je al zesentwintig geworden, de afgelopen Kerstmis.’

De schrik sloeg Iman om het hart. Hoe kon vader weten waar hij net aan had gedacht? Hij had toch naar de weg gekeken? Of verbeelde hij zich slechts dat het een met het ander verband hield?

‘Ik heb nog alle tijd,’ mompelde hij en stak zijn handen in zijn broekzakken zodat de oude man niet zou zien dat hij de vuisten balde.

‘Dat weet een mens nooit van tevoren. Het zou me geruststellen te weten dat er een geschikte vrouw op de hoeve komt als moeder en ik ons terugtrekken. Heb je echt nog niemand op het oog?’

‘Niet direct.’

‘Je moet er toch weleens over gedacht hebben. Je zusters zijn allebei al getrouwd. En je hebt heus wel oog voor een meisje, dat heb ik wel gezien.’

‘Allicht. Maar ik heb nog niemand ontmoet met wie ik een heel leven zou willen delen.’

Hij moest ervan blozen. Hoe was vader nu op het onzalige idee gekomen om over een vrouw te beginnen? Hij kon toch moeilijk vertellen dat hij verliefd was op Cornelia Jumelet? Haar vader was de rijkste herenboer uit drie dorpen. Bovendien had hij slechts twee dochters, van wie Cornelia de oudste was. Zelf waren ze ook niet direct arm, maar dat nam niet weg dat het standsverschil onoverbrugbaar was. Degene die Cornelia trouwde, zou de volgende

herenboer van Welgelegen worden. Dat was voor hem niet weggelegd. Buiten dat feit was hij zelf de enige zoon en moest daarom zijn vader opvolgen. Nee, hij had geen slechtere keus kunnen doen. Maar het was zomaar gebeurd, voor hij het goed en wel besefte.

‘Maria van Damme zou geen slechte keus zijn, al ligt de hoeve van haar vader wat ver weg. Maar ze is enig kind en zal een grote erfenis krijgen. Geertje Kloet is ook een aardige meid, maar daar hebben ze een huis vol kinderen. Het beste zou je nog af zijn met Joppa van Bloois. Dat is een lief meisje en vrolijk bovendien. En later hoeft ze alleen met Reinier te delen, als de tijd van erven daar is.’

Bah, bezit en erfenis! Daar draaide het om als er een huwelijk werd overwogen. Zouden die oude mensen dan nooit dat bruisende, tintelende gevoel hebben gekend dat hij nu voelde? Wie maalde er dan nog om hoeve en land?

Om zich een houding te geven viste Iman zijn pijp en de tabaksdoos uit zijn broekzak. Hij klopte de pijp tegen zijn klomp uit en begon hem daarna bedachtzaam te stoppen.

‘Kom nou, vader. Loop nu niet te hard van stapel. U zou toch niet willen dat ik een huwelijk aanga waar mijn hart niet bij is? Ik zou doodongelukkig worden. En waarom juist Joppa? Haar vader heeft maar twee paarden en wij drie. U moet zelf toegeven dat de Sofiahoeve groter is dan de Stolpe.’

‘Ja, dat is waar. Maar Van Bloois zit er warmpjes bij. Er zijn er niet zoveel zonder een hypotheek op hun boerderij. En de meesten pachten hun spul van Moolenburgh. Een mens laat zijn gedachten graag een beetje dwalen. Je hebt tenslotte allang de leeftijd. Het zou alleen maar mooi uitkomen.’

‘Laten we maar eens naar binnen gaan. Ik denk dat moeder het eten zo langzamerhand klaar heeft. Ik heb Krelis al naar huis zien gaan.’

Krelis was de knecht die met zijn gezin in het arbeidershuisje woonde dat een eindje verderop wat opzij van de weg lag. Het stond net als het lege arbeidershuisje van de Stolpe een beetje ineengedoken tussen de beide boerderijen in.

Iman merkte dat hij honger had. Dat kwam zeker ook doordat de lente zo duidelijk in de lucht zat. Binnen stond de tafel in de

grote keuken al gedekt. Het was warm in de keuken nu het fornuis brandde. Als het zo warm bleef, zou moeder al gauw in het bakhuis moeten gaan koken. Ze zag helemaal rood van de warmte, de stijfheid was uit haar muts verdwenen en de gehaakte rand hing slap naar beneden.

‘Ik heb een reuze honger, moeder. Ruik ik geen spek?’

‘Ja, dat ruik je goed, jongen. We eten zuurkool, dat lust je immers zo graag?’

De maaltijd verliep grotendeels onder stilzwijgen. Het was er bepaald niet gezelliger op geworden sinds zijn zusters waren getrouwd. Vroeger was er altijd iemand die wat te vertellen had, hijzelf net zo goed. Het liefst had hij zijn zusters aan het lachen gemaakt zodat ze gierend in hun stoel hingen en geen hap meer door hun keel konden krijgen. Het was bij hen nooit geweest als bij zovele anderen, waar de kinderen nauwelijks een woord durfden zeggen zonder dat hun iets werd gevraagd. ‘t Zou best gezellig zijn, weer een jonge vrouw in huis. Cornelia... hij proefde de naam in zijn mond. Nee, Cornelia zou hier nooit de boerin kunnen zijn, dat wist hij zelf maar al te goed. Zelfs in het hoogst onwaarschijnlijke geval dat hij haar zou krijgen, zou ze niet op een gewone hoeve willen zitten. Hij zou... ‘Iman, je wordt toch niet ziek? Je eet zo weinig vandaag?’

‘Nee, hoe komt u erbij.’ Snel begon hij zijn bord leeg te eten. Nu had hij weer zitten dromen, hij moest werkelijk beter opletten. Moeder zag altijd zo scherp en het zou een ramp zijn als ze achter zijn geheim kwam. Niemand mocht iets vermoeden, totdat... Ja, totdat wat?

Donkerrode merinowol stond haar toch geweldig goed. Cornelia Jumelet glimlachte naar haar spiegelbeeld. Het was jammer dat vader er niet van had willen horen een crinoline voor haar te kopen, zoals de grote dames in de stad die droegen. Dan was het werkelijk helemaal perfect geweest. Nu had ze alle onderrokken aangetrokken die ze bezat, de japon stond prachtig wijd uit, maar de rokkenvracht was zo zwaar dat ze er nu al moe van werd. Voor deze middag moest het echter maar. Als de visite eenmaal weg was, kon ze een paar onderrokken uittrekken. Dan kwam het er niet meer zo op aan. Het was al moeilijk genoeg haar huid en han-

den blank te houden. Zelfs 's winters had ze meestal nog een paar sproeten, wat een ware horreur was. Ondanks haar moeite waren er toch al enkele bij gekomen nu het weer zo lekker was. Echte dames uit de stad kwamen nooit buiten of het moest zijn met een parasol en mitaines. Die zagen er het liefst een beetje ziekelijk uit, maar op dat punt liet haar bruisende levenslust zich niet loochenen. Met het werk buiten hoefde ze vanzelfsprekend nooit te helpen, dat mocht niet van vader, maar Cornelia kon het niet laten om dagelijks een stukje te lopen. Ze had daar gewoon behoefte aan als ze een paar uur had zitten borduren of lezen. Haar enige taak was het besturen van het huishouden. Sinds haar moeder enkele jaren terug was overleden, verwachtte vader dat van haar. De huishoudster was echter zeer ervaren en bovendien al vijf jaar bij hen toen moeder stierf. Ze wist precies wat er van haar verwacht werd en hield zich daar ook aan. Ze moest het trouwens eens wagen van niet! Dat gold voor al hun personeel. Ze verdienden een best loon, maar wee degene die dacht dat hij dat gemakkelijk verdienen kon!

Kom, ze moest nu werkelijk opschieten. Het bezoek van tante Elisabeth was belangrijk. Vader had haar precies te verstaan gegeven wat hij van haar verwachtte. Ze was het vanzelfsprekend roerend met hem eens. Ze leken zo op elkaar, vader en zij. Maar vóór haar toekomst geregeld werd, wilde ze zo graag nog een beetje spelen. Ze moest iets hebben om later aan terug te kunnen denken. Even dook er een blond hoofd voor haar geestesoog op. Lachend en toch een beetje ernstig, kracht uitstralend als geen ander gezicht dat ze kende. Zo'n man te hebben! Nee, dat kon toch niet. Het zou mooi zijn als Marinus Jumelet zo'n man was geweest, maar een mens kon zeker niet alles hebben. Nu had ze nog één zomer de tijd om een beetje van het leven te genieten. Eén zomer om gelukkig te zijn, dacht ze hartstochtelijk en ze moest even op haar onderlip bijten om niet van ergernis op de grond te stampen. Waarom kon een mens nooit alles hebben wat zijn hartje begeerde?

Nee maar, nu hoorde ze een gerij aankomen en ze had nog niet eens haar muts op. Ze droeg niet zo vaak de muts van de klederdracht, de mensen spraken er schande van, maar daar trok ze zich toch niets van aan. Een hoed stond veel deftiger en ze vond het

een zotte gewoonte van veel rijke boerinnen om hun hoed óp de muts te zetten als ze naar de kerk gingen. Maar vandaag zou ze haar mooiste op doen, een zevenbloms muts met zulke dure kant als bijna niemand zich kon veroorloven. Haar krullerige haar piepte zoals altijd onder de muts uit, maar Cornelia wist heel goed dat de mannen dat leuk vonden. Het was alleen jammer dat het rossig was in plaats van mooi blond, maar daardoor paste het wel beter bij haar groengrijze ogen. Juist daarom ook gaf een donkerrode japon haar huid net een wat interessante gloed. Van nature blank, door het gebrek aan zonlicht anders dan van alle andere boerendochters en toch weer verschillend van de deftige jongedames. Nu hoorde ze stemmen in de hal, gevolgd door het geluid van krakende traptreden.

Juffrouw Anna kwam naar boven om haar te waarschuwen dat ze de gasten in de grote salon had gelaten. Een klopje op de deur, zie je wel?

‘Kom maar, Anna. Ik ben bijna klaar.’

‘Mevrouw Elisabeth Jumelet en haar zoon Marien zitten in de salon, juffrouw.’

Waarom liet Marien zich altijd zo noemen als hij eigenlijk Marinus heette? Het klonk lang zo deftig niet. ‘Mooi. Ga maar vast voor de thee zorgen, Anna. Ik kom eraan.’

Snel pakte Cornelia haar gitten en deed het snoer om, hing de bellen aan de gouden spiralen van haar muts en stak met de bijbehorende spelden de muts nog beter vast. Ziezo, nu droeg ze haar volle sier. Ze mocht er wezen! De glimlach speelde nog steeds om haar lippen terwijl ze de trap af liep, haar rokken slepend en deinend achter zich aan.

‘Tante Elisabeth, wat gezellig dat u er bent.’ Eigenlijk was tante Elisabeth een nicht van haar vader en Marien slechts een heel verre neef, maar juist daarom was vader op de gedachte gekomen.

Marien wist het ook, schoot het eensklaps door haar heen. Hij werd vuurrood toen ze elkaar een hand gaven en van pure verlegenheid liet hij die weer zo snel los dat het leek of hij zich eraan brandde. Weer glimlachte Cornelia. Dat moest hem bemoedigen, maar ze was er zeker niet helemaal in geslaagd het vleugje verachting dat ze voelde te verbergen. Marien hakkelde: ‘Blij je te zien, Cornelia,’ en werd zo mogelijk nog roder.

‘Laten we gaan zitten. Vader komt zo meteen. Er was iets met een van de koeien. De thee is zo klaar.’ O, ze wist best hoe ze de perfecte gastvrouw moest spelen.

Tante Elisabeth was weer gaan zitten. Haar stekelige ogen keken kritisch de salon rond. Nu, ze mocht kijken wat ze wilde. Cornelia had graag willen vragen of ze tevreden was, maar dat durfde ze toch niet.

‘Wat een prachtig kussen is dat, Cornelia.’ Tante Elisabeth wees op het borduurwerk dat Cornelia had opgepakt om een goede en ijverige indruk te maken. Een vrouwenhand en een paardentand mochten immers niet stilstaan.

‘Vindt u ook niet?’ Met voorgewende trots liet ze het handwerk zien, eerst aan tante Elisabeth en daarna ook aan Marien.

‘Het is bedoeld voor mijn uitzet,’ waagde ze op te merken en ja hoor, Marien kreeg prompt een kleur als vuur.

Het begon leuk te worden, dacht Cornelia. Deze middag zou ze zich vast niet vervelen.

Marien werd van verdere kwellingen verlost doordat Anna de thee binnenbracht. Cornelia ging weer zitten en hield zich druk bezig met hetgeen op de theetafel stond uitgestald.

Nauwelijks had ze de visite van thee en een bonbon voorzien of haar vader kwam binnen.

Jumelet was een forse man, een beetje gezet doordat hij reeds vele jaren in grote overvloed had geleefd. Cornelia leek op hem, maar zo vrouwelijk als zij was zo hadden dezelfde trekken zich uitgesproken mannelijk bij hem gemanifesteerd. Hij was vroeger ongetwijfeld een knappe kerel geweest, zou dat nog kunnen zijn als die harde trek er niet was geweest. Als men naar deze man keek, wist men dat zijn trots voor niets zou wijken. Aan diezelfde onverzettelijkheid en vasthoudendheid had hij het tenslotte ook te danken dat de oude familienaam niet uit zou sterven.

Sinds het duidelijk was geworden dat zijn bleke, voorname echtgenote hem niet meer dan twee dochters kon schenken, was dat zijn grote probleem geweest. Na haar overlijden had hij zelfs nog een poosje over een nieuw huwelijk gedacht, louter om alsnog een erfgenaam te verkrijgen, maar daar had hij toch niet toe kunnen komen. Toch zou deze middag dat nijpende probleem voor altijd worden opgelost. Zelfgenoegzaam dronk hij zijn thee.

Zeker als hij was van zijn uiteindelijk succes kostte het hem moeite geduld te oefenen nu de overwinning zo nabij was.

Ze praatten een poosje over koetjes en kalfjes, maar de spanning bleef voelbaar in het vertrek hangen. Uiteindelijk werd het Jumelet toch te machtig en resoluut stond hij op. Het glorieuze moment mocht nu niet langer worden uitgesteld.

‘Ga je even mee naar mijn kantoor, Elisabeth? Ik wilde even met je praten.’

‘Natuurlijk.’ Tante Elisabeth stond op en streek zorgvuldig haar grijze japon glad. Dat van dat kantoor was een smoesje, ze wist het. Maar de jongelui moesten alleen gelaten worden, al zou de deur op een kier open moeten blijven voor het fatsoen.

‘Je vindt het toch niet erg, hè lieve?’ vroeg ze aan Cornelia, die toestemmend knikte. Als ze eerlijk was moest ze toegeven dat ze zich niet meer zo zeker voelde als ze tot nu toe steeds was geweest. Ze voelde dat haar handen een beetje kil werden van de zenuwen. Nu ja.

Zodra ze alleen met Marien was gebleven stond Cornelia ongedurig op en liep naar het raam. Kaal en kil strekte het land zich voor haar uit. Kaal en kil zou ook haar leven worden als ze was getrouwd. Nee, zo moest ze niet denken. Ze wilde dit zelf. De oude naam, de familie-eer. Zoiets kon je niet in de waagschaal stellen voor een paar momenten van hartstocht. Een zenuwachtige lach kriebelde in haar keel toen ze zich afvroeg wat Marien er wel van zou denken, had hij haar gedachten gekend. Een jongedame als zij behoorde immers van niets te weten, maar dat was zeker onmogelijk als je al je jonge jaren tussen het vee had gelopen en je vader de beste hengst bezat uit de hele omtrek.

‘Cornelia,’ hakkelde Marien achter haar en ze voelde zijn warme adem langs haar nek strijken. Ze rilde ervan.

‘Ja, Marien?’ Kom, ze moest zich nu waardig gedragen, ze moest laten zien dat Cornelia Jumelet wist hoe het hoorde, ze moest tonen ook in de daad de dochter te zijn van een rijke herenboer.

Marien zag alweer rood en zweetpareltjes waren op zijn voorhoofd en bovenlip te zien. Zijn ogen puilden een beetje uit en zijn gezicht begon al wat pafferig te worden. Werd er niet hier en daar gefluisterd over zijn voorliefde voor de brandewijnfles?

‘Wil je een borreltje, Marien?’ vroeg ze daarom beminnelijk.

‘Als dat zou kunnen, Cornelia.’ Hij veegde zijn voorhoofd af met zijn zakdoek.

Ze liep naar de kast waarin vader zijn drankvoorraad bewaarde en schonk een glas voor hem in. Niet te weinig, toe maar. Daarna ging ze zedig op de sofa zitten en wachtte af.

Marien werkte de inhoud van zijn glas met een geofende zwaai naar binnen. Je kon wel zien dat het niet de eerste keer was, dacht Cornelia.

Toen hij naar haar toe kwam, was zijn gezicht niet meer zo rood en terwijl hij op een knie voor haar kwam zitten, verscheen er zelfs een verlangende blik in zijn ogen. Eigenlijk waren het net trouwe hondenogen, en dat gaf Cornelia de moed de volgende ogenblikken nuchter onder ogen te zien.

‘Cornelia, je weet... ik wil... ach verdraaid, Cornelia, wil je me de eer aandoen mijn vrouw te worden?’ Hij greep haar hand en hoewel ze een ondeelbaar ogenblik de neiging had de hare terug te trekken, deed ze dat niet. Ze glimlachte zelfs bemoedigend naar hem.

‘Ik zal je vrouw worden, Marien. Kom alsjeblieft overeind, een man hoort niet aan de voeten van een vrouw.’

Ze wilde niet zeggen dat ze de aanblik een beetje belachelijk vond. Waarom zag ze nu ineens weer dat frisse blonde hoofd voor zich? Hij zou er niet belachelijk uitzien als hij een vrouw ten huwelijk vroeg. Integendeel, hij zou zich zeker en overmoedig voelen, hij zou... Nee, nee, niet aan denken. Het was onmogelijk. Nu meer dan ooit.

Marien stond weer en trok haar overeind. Hij hield werkelijk van haar want de aandoening stond op zijn gezicht te lezen.

‘Je maakt me zo gelukkig, Cornelia. Ik zal alles doen om je gelukkig te maken.’

‘Dat weet ik, Marien.’

‘Het is haast een wonder dat je ook van mij houdt, Cornelia. Toen moeder me vertelde dat ze aan je gemerkt had dat je ook om mij gaf was ik de koning te rijk.’

O, was het zo toegegaan? Nu, een moeder zou haar zoon natuurlijk niet vertellen dat de vader van het meisje had bedacht dat hij de enige man was die in aanmerking kwam door zijn welstand

en bovenal door het feit dat zijn achternaam Jumelet luidde. Net als de hare. Zodat het net zou zijn of het oude geslacht op Welgelegen bleef. Zo was het ook. Er zou niets veranderen. Al generaties hadden er Jumelets op Welgelegen gewoond en nu zou dat zo blijven. Voor haarzelf betekende dit alles vooral veiligheid. Haar leven lang zou ze op de prachtige herenboerderij kunnen wonen, ze zou het goed hebben, rijk zijn. Met Mariens geld erbij zouden ze nog welgestelder zijn dan haar vader al was. Ze hoefde slechts één zuster uit te kopen en Marien was enig kind. Tegenover dit alles had zij slechts één plicht te vervullen: te zijner tijd een zoon te baren die Pieter Jumelet heette, net als haar vader.

‘Ja, wie had het kunnen denken, dat wij nog eens genegenheid voor elkaar zouden opvatten, Marien. Als kind heb je me eens in een sloot geduwd en hard gelachen toen ik er onder het kroos weer uit kroop.’

‘Is het heus?’ schrok hij.

‘En later, ik was toen een jaar of veertien, heb je me eens in de hooiberg getrokken.’

‘Dat laatste herinner ik me wel. Het is ook heel wat waarschijnlijker. Ik zou haast lust krijgen het nog eens te doen.’ Nu hij zeker was, durfde hij wel een gewaagde opmerking te maken. Jumelet stond erom bekend van een gepeperd grapje te houden en boze tongen beweerden dat huishoudster Anna meer taken van haar overleden meesteres had overgenomen dan betamelijk was.

Cornelia verstijfde echter. ‘Marien! Ik hoop niet dat je... dergelijke dingen in je hoofd haalt.’

Haar stem waarschuwde hem en hij beheerste zich ogenblikkelijk. Natuurlijk, het moest alles netjes toegaan, zo hoorde het. Wacht maar als ze eenmaal getrouwd waren! Hij kende de vrouwtjes wel! Ze zouden het heel plezierig krijgen als de bedsteedeuren eenmaal gesloten waren na de bruiloft.

‘Mijn excuses, Cornelia. Beschouw mijn opmerking als jeblijft als een kwajongensgrapje. Maar mag ik je nu een kus geven? We zijn immers verloofd.’

‘Dat mag je.’

Ze hield haar lippen stijf en gesloten onder de zijne. Ze waren warm en vochtig en ze moest moeite doen om niet te rillen van afkeer. En dat zou ze straks elke avond voelen. Ook Cornelia moest

aan de bedstee denken, maar haar visioen had wel een andere inhoud dan het zijne. Ze wrikte zich los. 'Zo is het wel genoeg, Marien. Het is niet netjes om... eh... je zelfbeheersing te verliezen.'

'Natuurlijk niet, Cornelia, liefste. Dat ik je nu zo noemen mag. We zullen snel trouwen, lieveling. Je verlangt er toch net zo naar als ik, nietwaar?'

Wat waren mannen toch afschuwelijk zeker van zichzelf. Wat vonden ze zichzelf geweldig! Een akelige, kleverige kus en Marien dacht zeker dat ze dol werd van opwinding, net als hij. Misschien zou het allemaal moeilijker worden dan ze had gedacht toen ze met haar vader over de toekomst had gesproken. Voor het eerst werd Cornelia een beetje bang, maar die neiging onderdrukte ze bijna even snel als ze was opgekomen.

'Zullen we het gaan vertellen, Cornelia? Je vader zal toch wel zijn zaken met moeder hebben afgehandeld?'

Zijn ongeduld was aandoenlijk en Cornelia's hart ontdooidde een beetje. Het was duidelijk dat zijn gevoelens voor haar oprecht waren en dat was zoals ze het hebben wilde. Een man was gemakkelijker te hanteren als hij om je gaf. 'Ja, Marien, we zullen vader en tante Elisabeth van onze verloving op de hoogte stellen. Ze zullen er heel gelukkig mee zijn. Maar trouwen wil ik niet voor het eind van de zomer.'

'Maar, Cornelia, waarom niet? Verlang je er niet naar?'

'Natuurlijk wel, Marien. Er zijn echter zo veel dingen die in orde gemaakt moeten worden voor een grote bruiloft. Mijn moeder leeft niet meer, dat weet je. Ik moet zelf van alles regelen. Bovendien wil ik beslist dat onze bruiloft er een wordt waarover de mensen nog lang zullen praten.'

'Vanzelfsprekend, lieveling. Goed dan, zullen we zeggen in augustus?'

'Eind september zou mooi uitkomen, Marien.'

'Kom nu mee, meisje van me. O, wat ben ik een geluksvogel.' Hij had haar hand gegrepen en trok haar mee de salon uit en de gang door. De deur van het kantoor stond open. Misschien hadden vader en tante Elisabeth ongegeneerd zitten luisteren? Ach nee, zo onfatsoenlijk zouden ze toch niet zijn geweest?

'Oom Pieter, moeder, luister eens.'

De deur ging verder open en vader verscheen in de deur.

‘Wat maak je een kabaal, Marien?’

‘Oom Pieter, Cornelia heeft... Ik wil...’ Nu hakkelde hij warem-pel alweer, dacht Cornelia ontstemd. ‘Cornelia heeft mij de onge-looflijke eer aangedaan mijn vrouw te willen worden. Natuurlijk, als u uw toestemming daarvoor geeft,’ vermande Marien zich. ‘Ze zou mij in september haar jawoord willen geven.’

‘Nee maar, nee maar. Dat is het beste nieuws dat ik in jaren heb gehoord.’

Dat wilde Cornelia wel geloven! Het was te zien hoe de druk van de man afviel nu hij eindelijk zijn doel had bereikt.

‘Daar moeten we een borrel op nemen, Marien. Anna! Anna!!! Waar hangt Maria toch de hele middag uit? Ze moet onmiddellijk naar het grote huis komen.’

Anna kwam al aangelopen, haar gezicht een beetje rood alsof ze zich had gehaast. ‘Maria houdt toezicht bij het karnen, meneer. De nieuwe hond is het werk nog niet helemaal gewend. Maar ik zal haar ogenblikkelijk laten waarschuwen.’

Pieter Jumelet knikte haar ongeduldig toe en loodste zijn ge-zelschap terug naar de salon.

Maria Jumelet keek verstoord op toen het binnenmeisje kwam. Ze was juist zo blij dat ze de hele middag ongestoord bezig had kun-nen zijn. Hoewel Cornelia de naam had het huishouden te leiden, kwam in de praktijk het meeste op Maria’s schouders neer. Maar daar was het meisje alleen maar blij om. Uiterlijk leek Maria erg veel op haar twee jaar oudere zuster. Maar innerlijk verbaasde het haar soms dat ze zusters konden zijn. Zij gaf niets om geld en goed. Natuurlijk was Welgelegen een prachtige boerderij, maar evengoed toch slechts een woning met een verzameling bijgebou-wen. Er woonde geen liefde in. Al was het allemaal nog zo mooi, háár kon het niet aan zich binden. Ze keek ernaar toen ze uit het karnhuis kwam. Het karnen was bijna klaar; Keetje, de melkmeid, kon het verder wel zelf af.

Maria wist dat tante Elisabeth op theevisite was gekomen, maar daar had ze zich als gewoonlijk niet aan gestoord. Tante Elisabeth was met hetzelfde sop overgoten als haar vader. Ze wisten niet wat naastenliefde was, hoewel ze elke zondag vooraan in de kerk zaten. Wat zou er zo belangrijk zijn dat ze ogenblikkelijk had moe-

ten komen? De binnenmeid was opgewonden naar het huis teruggehold. Er moest wel wat bijzonders zijn. Langzaam liep Maria achter haar aan. De vage tegenzin die ze zo vaak voelde tegenwoordig welde weer in haar op. Nu ja, lang zou ze niet meer in dit huis hoeven wonen, zij met haar grote geheim. Als Harm een plaats vond, dan...

‘Juffrouw Maria, ga maar gauw naar de salon. Daar zijn ze allemaal.’ Ook Anna zag er zo opgewonden uit. Zo druk had ze het toch niet, om deze tijd van de dag?

Hardop sprak ze haar gedachten uit. ‘Je bent zo opgewonden, Anna.’

‘O, juffrouw, wie had dat kunnen denken. Toe, ga nu maar gauw.’

Toch nieuwsgierig geworden, duwde Maria de deur van de salon open. Bij de haard stonden Cornelia en Marien en ze dronken elkaar toe. Lieve help, dat kon maar één ding betekenen!

‘Maria, lieve kind, waar bleef je zo lang? Kon Anna je niet vinden?’

‘Ik moest bij het karnen blijven. De nieuwe hond leert echter vlug. Het zal nu voortaan wel zonder mijn hulp gaan.’

‘Je hoeft niet bij het karnen te helpen. Waar betalen we anders ons personeel voor?’ vroeg Jumelet met de bekende ontstemming, als Maria weer eens het een of andere plebejische werkje onder handen had genomen. Hij wilde het niet, maar had het zijn jongste dochter nooit kunnen afleren.

‘Nu ja, we zullen het er later nog weleens over hebben. Nu is er iets veel belangrijkers. Je zuster heeft zich vanmiddag verloofd. Wat zeg je daar wel van?’

Maria vermande zich, hoewel ze hevig schrok. ‘Gefeliciteerd, Cornelia. Jij ook, Marien. Ik hoop dat jullie gelukkig zullen worden.’ Haar stem klonk hartelijk en het was niet te merken hoe bang ze plotseling vanbinnen was. Haar goede opvoeding liet haar niet in de steek.

Dus vader had het allemaal precies zo voor elkaar gekregen als hij zich dat had voorgesteld. Wat zou hij voor haarzelf in gedachten hebben? Daar durfde ze niet eens aan te denken. Toch had ze de afgelopen winter beslist gedacht dat Cornelia iets had met Iman Viergever. Ze moest het zich hebben verbeeld. Het moest

gekomen zijn omdat ze in die tijd net had ontdekt hoeveel zij van Harm hield. Maria nam een glas wijn aan en nipte eraan, terwijl ze naast de haard ging zitten.

‘Wanneer is de grote dag?’ vroeg ze beleefd.

‘Eind september,’ antwoordde Cornelia snel en resoluut. Niemand sprak haar nog tegen.

‘Dat duurt nog een hele tijd.’ Tegen die tijd zou zij al wel lang en breed weg zijn. Was het maar vast zover.

‘Onzin,’ zei Cornelia beslist. ‘Er is zo onvoorstelbaar veel te regelen. Je kunt me mooi helpen met mijn uitzet. Niemand kan zo mooi lakens zomen als jij en er moeten er een paar geborduurd worden. Nu ik zo’n goed huwelijk doe, moet de uitzet groter worden dan we eerst dachten.’

Tante Elisabeth lachte en knikte. Het zinde haar kennelijk wel dat Cornelia zo snobistisch sprak. Was dit werkelijk haar familie? Vreemd. Hoe meer ze door Harms ogen leerde kijken, hoe verder ze van hen af leek te staan.

‘Schiet jij maar een beetje op, dan maken we er een dubbele brui-loft van,’ grapte vader. Die was in een opperbste stemming, ja dat kon ze zich voorstellen. Nu, laat hem maar van deze overwinning genieten. Voor de teleurstelling zou zij binnenkort wel zorgen.

Hoofdstuk 2

NAAR DE MARKT

Alles was in de war doordat moeder die ochtend niet uit bed was gekomen. Niet dat ze er nu direct aan dachten om die nieuwerwetse dokter uit Noordgouwe te laten komen, dat deed men slechts als het er werkelijk ernstig uit begon te zien. Maar moeders ogen waren onrustig geweest, haar handen hadden onrustig over het dek bewogen en ze had veel te warm aanvoeld. Ongetwijfeld was moeder koortsig. Het zou de griep wel zijn. Die heerste immers in de streek?